

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

KEN nr 10307 af 19/12/2008 (Historisk)

Efterløn, præmieportioner, salgsleder, ukontrollabel arbejdstid

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Arbejdsmarkedets Ankenævn, j.nr. 5100369-08

Efterløn, præmieportioner, salgsleder, ukontrollabel arbejdstid

Resumé

Sag om ukontrollabel arbejdstid og optjening af skattefri præmier.

Ifølge vilkårene for ansættelsen havde medlemmet ikke nogen fast arbejdstid og der blev ikke ydet betaling for overarbejde.

A-kassen fremsendte den 6. marts 2003 efterlønsbevis til medlemmet. Han opfyldte betingelserne for at gå på efterløn den 18. februar 2003.

A-kassen oplyste om muligheden for optjening af skattefri præmier, men oplyste ikke om ukontrollabel arbejdstid.

Medlemmet har oplyst, at han ofte arbejdede op til 60 timer om ugen, da han som leder skulle stå til rådighed ved sygdom og ferier.

Ifølge lønsedlen var plantimerne på 37 timer om ugen.

Arbejdsdirektoratet fandt, at medlemmets arbejdstid som salgsleder var ukontrollabel.

Arbejdsgiveren havde på nævnets forespørgsel oplyst, at ansættelsesforholdet var omfattet af en for mellemledere gældende overenskomst. Det fremgik heraf, at det som overordnet mål burde tilstræbes, at arbejdstiden følger den gældende arbejdstid for øvrige ansatte. Udgangspunktet for ansættelsen er fuldtidsansættelse og mellemlederne indgår i butikkens løbende vagtplaner for øvrige medarbejdere.

Ankenævnet fandt, at medlemmets arbejdstid ud fra de konkrete foreliggende oplysninger må anses for kontrollabel.

Ankenævnet lagde vægt på, at han var fast lønnet, og at ansættelsesforholdet var omfattet af overenskomst, hvorefter det som overordnet mål tilstræbes, at arbejdstiden følger den gældende arbejdstid for øvrige ansatte. De øvrige ansatte var ansat efter HK overenskomst. Udgangspunktet for ansættelsen var fuldtidsansættelse og at mellemlederne indgik i butikkens løbende vagtplaner for øvrige medarbejdere.

Ankenævnet havde endvidere lagt vægt på, at han var til stede i butikken i åbningstiden, og at han også skulle stå til rådighed, når de ansatte var syge eller havde ferie.

Ankenævnet fandt herefter, at medlemmets arbejdstid var kontrollabel.

Ankenævnet har behandlet Deres klage på møde den 2008.

Nævnet traf denne

A F G Ø R E L S E

Deres arbejdstid som salgsleder i XXX anses for kontrollabel.

Ankenævnet ændrer således Arbejdsdirektoratets afgørelse af den 17. juni 2008.

B E G R U N D E L S E

Ankenævnet har lagt til grund, at

- De den 6. marts 2003 fik efterlønsbevis med virkning fra den 18. februar 2003,
- De opfyldte 2-årsreglen den 18. februar 2005,

- De har arbejdet som salgsleder i XXX,
- det fremgår af vilkårene for Deres ansættelse, at stillingen ikke havde en fast arbejdstid, og at der ikke blev udbetalt betaling for overarbejde,
- De som salgsleder ikke arbejdede 37 timer pr. uge, men i mange tilfælde op til 60 timer pr. uge, men da De var ansat på jobløn og ikke fik overarbejdsbetaling blev de ekstra timer ikke registreret,
- arbejdsgiveren har oplyst, at ansættelsesforholdet var omfattet af en for mellemledere gældende overenskomst. Det fremgik heraf, at det som overordnet mål burde tilstræbes, at arbejdstiden følger den gældende arbejdstid for øvrige ansatte. Udgangspunktet for ansættelsen er fuldtidsansættelse og mellemlederne indgår i butikkens løbende vagtplaner for øvrige medarbejdere,
- det af lønsedlen fremgår, at plantimer pr. uge var 37 timer, og
- De har fået udbetalt 10 præmieportioner. De manglende præmieportioner skyldes, dels at De havde fået udbetalt efterløn i perioden fra uge 49 i 2007 til uge 9 i 2008, dels at Deres løn skulle omregnes til timer.

Ankenævnet har endvidere lagt til grund, at Arbejdsdirektoratet den 17. juni 2008 traf afgørelse om, at Deres arbejdstid som salgsleder var ukontrollabel.

Arbejdet til optjening af skattefri præmier opgøres efter reglerne om optjening af beskæftigelseskravet.

Det fremgår af reglerne, at hvis et medlems arbejdstid ikke eller kun vanskeligt kan kontrolleres skal nettoindtægten fra arbejdet omregnes til timer med den til enhver tid gældende omregningssats.

Arbejdstiden anses som kontrollabel, hvis arbejdstiden kan kontrolleres ved arbejdsgiverens registreringer.

Arbejdstiden anses også for kontrollabel, hvis medlemmet er fast lønnet og arbejdstiden eller en arbejdstidsnorm er fastsat i kollektiv overenskomst, som gælder for medlemmet og arbejdsgiveren.

Ankenævnet finder, at Deres arbejdstid ud fra de konkrete foreliggende oplysninger må anses for kontrollabel.

Ankenævnet har lagt vægt på, at De var fast lønnet, og at ansættelsesforholdet var omfattet af overenskomst, hvorefter det som overordnet mål tilstræbes, at arbejdstiden følger den gældende arbejdstid for øvrige ansatte. De øvrige ansatte var ansat efter HK overenskomst. Udgangspunktet for ansættelsen var fuldtidsansættelse og at mellemlederne indgik i butikkens løbende vagtplaner for øvrige medarbejdere.

Ankenævnet har endvidere lagt vægt på, at De var til stede i butikken i åbningstiden, og at De også skulle stå til rådighed, når de ansatte var syge eller havde ferie.

Ankenævnet finder herefter, at Deres arbejdstid var kontrollabel.

R E G L E R

Ankenævnet henviser til

- §§ 59, stk. 3 og 5, 74 k, stk. 1 og 8 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 799 af 22. september 2002/ med de ændringer, der følger af lov nr. 420 af 10. juni 2003 og lov nr. 1540 af 20. december 2006,
- §§ 3 og 4 i Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 966 af 8. november 2001 om supplerende dagpenge, § 11, stk. 1, 2 og 4 i Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 1621 af 13. december 2008 om fleksibel efterløn, § 2 i Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 1616 af 13. december 2006 om beskæftigelseskrav og dagpengeperioder og
- §§ 1 og 5 i Arbejdsdirektoratet bekendtgørelse nr. 1206 af 18. december 2002 om en a-kasses pligt til at vejlede.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de akter, som ankenævnet har modtaget fra direktoratet.

På ankenævnets vegne

De kan læse om afgørelsens retlige grundlag på de følgende sider.

Kopi til:

Arbejdsdirektoratet,

XX

Regler

Lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 799 af 22. september 2002

§ 59.

.....

Stk. 3. Hvis et medlems arbejdstid ikke eller kun vanskeligt kan kontrolleres, skal indtægten fra arbejdet ved opgørelsen af overskydende timer, jf. stk. 2, omregnes til timer med den til enhver tid gældende omregningssats.

.....

Stk. 5. Direktøren for Arbejdsdirektoratet fastsætter nærmere regler efter forhandling med Landsarbejdsrådet. Der kan herunder fastsættes regler om, at overskydende timer, jf. stk. 2, i særlige tilfælde opgøres i forhold til et andet timetal end den normale overenskomstmæssige arbejdstid på det danske arbejdsmarked.

.....

§ 65. Arbejdsløshedskassen skal vejlede medlemmet om de rettigheder og pligter, der følger af lovens kapitel 7-16, samt om medlemmets rettigheder og pligter i øvrigt efter arbejdsmarkedslovgivningen.

.....

Stk. 5. Nærmere regler om anvendelse af bestemmelserne i stk. 1-4 fastsættes af direktøren for Arbejdsdirektoratet efter forhandling med Landsarbejdsrådet.

.....

Præmieordning

§ 74 k. Et medlem, som tidligst overgår til efterløn mindst 2 år efter, at efterlønsbeviset har virkning, og som i denne periode har haft lønarbejde i mindst 3.120 timer, et deltidsforsikret medlem dog mindst 2.496 timer, eller har drevet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang, optjener ved arbejde herudover i mindst 481 timer ret til en skattefri præmie, når medlemmet fylder 65 år eller afgår ved døden. Det er en betingelse, at medlemmet ikke har fået udbetalt delpension efter lov om delpension. Det er endvidere en betingelse, at der ikke er sket tilbagebetaling af efterlønsbidraget efter § 77 a.

.....

Stk. 8. Direktøren for Arbejdsdirektoratet fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler om anvendelsen af denne bestemmelse, herunder om opgørelsen af arbejde efter stk. 1 og 2, samt om opgørelse af arbejde efter § 74 i, stk. 9, og § 74 j, stk. 5, og om udbetaling af præmien.

Lov nr. 420 af 10. juni 2003

Overalt i loven ændres »Landsarbejdsrådet« til »Beskæftigelsesrådet«. Dette med virkning fra den 1. juli 2003

Lov nr. 1540 af 20. december 2006

Kapitel 11 i loven blev ændret, således at den tidligere § 74 k blev til 74 m med følgende ordlyd:

Præmieordning

§ 74 m. Et medlem, som tidligst overgår til efterløn mindst 2 år efter, at efterlønsbeviset har virkning, og som i denne periode har haft lønarbejde i mindst 3.120 timer, et deltidsforsikret medlem dog mindst

2.496 timer, eller har drevet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang, optjener ved arbejde herudover i mindst 481 timer ret til en skattefri præmie, når medlemmets ret til efterløn ophører, jf. § 75 a. Det er en betingelse, at medlemmet ikke har fået udbetalt delpension efter lov om delpension. Det er endvidere en betingelse, at der ikke er sket tilbagebetaling af efterlønsbidraget efter § 77 a.

.....

Stk. 9. Direktøren for Arbejdsdirektoratet fastsætter efter forhandling med Beskæftigelsesrådet nærmere regler om anvendelsen af denne bestemmelse, herunder om opgørelsen af arbejde efter stk. 1-3, samt om opgørelse af arbejde efter § 74 j, stk. 9, og § 74 l, stk. 5, og om udbetaling af præmien.

Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 966 af 8. november 2001 om supplerende dagpenge

Kontrollabel arbejdstid

§ 3. Et medlems arbejdstid anses som kontrollabel, hvis arbejdstiden kan kontrolleres ved arbejdsgiverens registreringer.

Stk. 2. Et medlems arbejdstid anses også som kontrollabel, hvis et medlem er fast lønnet, og arbejdstiden eller en norm om arbejdstid er fastsat i en kollektiv overenskomst, som gælder for medlemmet og arbejdsgiveren.

Stk. 3. Et medlems arbejdstid anses også som kontrollabel, hvis medlemmet er fast lønnet, og den skriftlige individuelle aftale om ansættelse henviser til en kollektiv overenskomst for et tilsvarende fagligt område, hvori arbejdstiden eller en norm om arbejdstid er fastsat.

Stk. 4. Hvis et medlems arbejdstid ikke kan anses som kontrollabel efter stk. 1-3, kan arbejdstiden dog anses for kontrollabel på grundlag af en skriftlig individuel aftale om ansættelse, hvis medlemmet er fast lønnet, og arbejdstiden eller en norm om arbejdstid er fastsat i aftalen. Desuden skal mindst 2 af følgende 6 kriterier være opfyldt:

- 1) Virksomheden har procedurer for registrering af arbejdstiden, og hvordan arbejdet skal udføres.
- 2) Aftalen indeholder regler om overarbejde og betaling herfor.
- 3) Der er faste tidsrum, hvor medlemmet skal være til disposition for arbejdsgiveren.
- 4) Størrelsen af medlemmets løn er konstant over en periode.
- 5) Medlemmets løn svarer til den normale løn på området.
- 6) Medlemmet erklærer på tro og love, at arbejdet har været udført på de vilkår om arbejdstiden, som er nævnt i aftalen.

Stk. 5. Et medlem anses ikke som fast lønnet, jf. stk. 2-4, hvis der indgår provision i lønnen.

Ukontrollabel arbejdstid

§ 4. Hvis et medlems arbejdstid ikke kan anses som kontrollabel efter § 3, beregnes arbejdstiden i ugen ved at omregne lønnen (netto) med omregningssatsen.

Stk. 2. Medlemmets nettoløn ved omregning er lønnen i ugen med fradrag af de dokumenterede nødvendige udgifter, der efter skattereglerne kan fradrages indtægten før beregning af skat.

Stk. 3. Hvis lønnen ikke er kendt på det tidspunkt, hvor arbejdet udføres, sker der et foreløbigt fradrag i dagpengene. Det sker på grundlag af det antal timer, som medlemmet har oplyst er brugt til arbejdet. Når lønnen kendes, skal der ske omregning efter stk. 1 og 2.

Stk. 4. Hvis arbejdet ikke har medført indtægter, sker fradraget på grundlag af det antal timer, som medlemmet har oplyst er brugt til arbejdet. For et medlem, der er forsikret på fuld tid, kan fradrag for hver arbejdsdag højst udgøre 7,4 timer. For et medlem forsikret på deltid kan fradraget for hver arbejdsdag højst udgøre 1/5 af den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid før ledigheden

Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 1621 af 13. december 2008 om fleksibel efterløn

Præmieordningen

§ 11. Et medlem, der opfylder 2-års-reglen i § 10, kan ved at arbejde herudover optjene timer til en skattefri præmie. Timer til den skattefri præmie kan optjenes indtil den dag, hvor medlemmet fylder 65 år. Arbejdet skal udføres her i riget, i et andet EØS-land eller i Schweiz, og medlemmet skal have bopæl her i riget, i et andet EØS-land eller i Schweiz, jf. dog stk. 5.

Stk. 2. Arbejdet gøres op og dokumenteres efter reglerne om optjening af beskæftigelseskravet i bekendtgørelse om beskæftigelseskrav og dagpengeperiode, bekendtgørelse om drift af selvstændig virksomhed samt i bekendtgørelse om kombinationsforsikring, jf. dog stk. 4-7. Drift af selvstændig virksomhed i væsentligt omfang medregnes med 37 timer pr. uge. Herudover kan alle timer fra lønarbejde, der udføres sideløbende med drift af selvstændig virksomhed i væsentligt omfang, medregnes. Kombinationsforsikrede kan medregne 15 timer pr. uge fra den selvstændige virksomhed, hvis de almindelige betingelser herfor er opfyldt. Herudover kan kombinationsforsikrede medregne alle løntimer.

.....

Stk. 4. Præmien optjenes for hver 481 timers arbejde. Det antal timer, som kan medregnes til optjening af præmie, kan højst udgøre 5.772 timer (12 kvartaler á 481 timer) med fradrag for timer, hvor medlemmet har fået udbetalt efterløn eller dagpenge indtil det 65. år, jf. dog lovens § 74 m, stk. 3, 2. pkt. Det gælder, uanset om medlemmet er fuldtids- eller deltidsforsikret.

.....

Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 1616 af 13. december 2006 om beskæftigelseskrav og dagpengeperiode

Lønarbejde

§ 2. Beregning af beskæftigelseskravet foretages på baggrund af opgjorte løntimer i et sædvanligt beskæftigelsesforhold, der er i overensstemmelse med gældende overenskomster eller i øvrigt er udført på almindelige løn- og arbejdsvilkår, jf. dog stk. 2-6 og §§ 4 og 5. Alle løntimer kan medregnes.

Stk. 2. I tilfælde, hvor arbejdstiden anses for ukontrollabel, jf. bekendtgørelse om supplerende dagpenge, lægges det timetal, der er beregnet på grundlag af indtægten, til grund ved opgørelsen af beskæftigelsen.

Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 1206 af 18. december 2002 om en a-kasses pligt til at vejlede mv.

§ 1. En a-kasse skal vejlede egne medlemmer om de rettigheder og pligter, medlemmet har efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., og om rettigheder og pligter i øvrigt efter arbejdsmarkedslovgivningen.

§ 5. En a-kasse skal altid give det enkelte medlem individuel og personlig vejledning, hvis medlemmet har særligt behov herfor.

Stk. 2. Vejledningen kan under hensyntagen til medlemmets behov gives skriftligt eller ved en personlig samtale.

Konkret vejledningspligt

Efterlønsbevis

§ 9. A-kassen skal udlevere en skriftlig vejledning om efterlønsbeviset til alle medlemmer, der er fyldt 59 år.

Stk. 2. A-kassen skal senest 2 måneder før, et medlem fylder 60 år, vejlede medlemmet om,

- 1) hvordan medlemmet får udstedt et efterlønsbevis,
- 2) hvad beviset garanterer, og
- 3) om de rettigheder, der er forbundet med beviset.